

CORSWAREM, Adriaan Jan Lambert de, ridder, advocaat (Hasselt 7 maart 1849 - Hasselt 13 juni 1909).

Promoveerde te Leuven in de rechten (1871) en in de politieke en administratieve wetenschappen (1872). Vervulde verscheidene openbare functies zoals lid van de gemeenteraad en schepen van Hasselt, lid van de provincieraad (1876-'90) en de Bestendige Deputatie van Limburg, lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers (1890-1904).

Als volksvertegenwoordiger was hij verslaggever van het wetsontwerp tot oprichting van een Vlaamse Kamer aan het Hof van Beroep te Luik; hij ondertekende, samen met Coremans, het wetsvoorstel tot vernederlandsing van het middelbaar onderwijs (1881). Hij is een der eersten geweest die, stammende uit een voor-aanstaande adellijke familie, zich met volle overgave heeft gewijd aan de sociale en culturele Vlaamse ontvoogdingsstrijd. Hij heeft Hasseltse Vlaamsgezinde verenigingen, zoals het Davidsfonds en het Leesgezelschap bezield, en was medestichter van de Christelijke Sociale Werken. De Corswarem was de eerste voorzitter van de Gewestelijke Christene Bond der erkende Arbeidsmaatschappijen van Onderlinge Bijstand en Lijfrente en van het Eerste Congres van Maatschappelijke en Godsdienstige werken in Limburg (1901). Hij heeft een belangrijke rol gespeeld bij de bevordering van de sociale woningbouw.

Zijn grote verdienste is de eerste omvangrijke publikatie in het Nederlands te hebben bezorgd over administratief-rechterlijke onderwerpen, o.m. over militiewetten, onderwijsaangelegenheden, kerkfabrieken, openbare onderstand. Ook schreef hij een Bestuurlijk Wetboek. De meeste van zijn werken zijn vertaald in het Frans.

In 1889 stichtte hij Het Vlaamsch Bestuur, maatschappelijk tijdschrift voor gemeente-, kerk- en armbesturen, dat hij tot aan zijn dood toe volledig verzorgde. Gedurende twintig jaar heeft dit maandblad de bestuurslichamen in Vlaanderen onschat-

bare hulp geboden.

De Corswarem was tevens een der oprichters van De Gids op Maatschappelijk Gebied (1904) en medewerker aan De Banier, Limburgse bijdragen e.a. tijdschriften. Hij was corresponderend lid van de Koninklijke Vlaamse Academie voor Taal- en Letterkunde.

Prof. Dr. P. Bellefroid getuigde van hem: „Hij is de eerste verbreider geweest der Nederlandsche bestuurlijke rechtstaal, toen deze nog nagenoeg onbekend was.”

LITERATUUR: P. Bellefroid, *Levensschets: Ridder Adriaan de Corswarem, 1849-1909*, in *Jaarboek van de Kon. Vl. Academie voor Taal- en Letterkunde* (1913, p. 273-281). LOUIS ROPPE